

Onbeş günlük

DÖRÜM

TKP. Yayın Bürosu

Bütün ülkelerin proleterleri, birleşiniz !

TURKIYE KOMUNIST PARTISININ ENFORMASYON BULTENI

Sayı 14-15 (126-127)

15 Ağustos 1974

- BU SAYIDA:
1. Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin çağrısı
  2. Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin orduya çağrısı
  3. Kıbrıs olayları

ÇAĞRI

Yunan faşist cuntası Kıbrıs Cumhuriyetinin varlığına saldırı-
dı. Kıbrıs halkının seçtiği hükümeti devirdi. Kanlı teröre geçti.
Bu saldırıyı Amerikan emperyalizmi ve NATO'nun belli çevreleri
plânlaştırdı. Böylece Yakın Doğu ve Balkanlar bölgesinde barış ve
güvenliği tehdit eden bir durum meydana geldi.

Yunan cuntası Kıbrıs'a karşı saldırıya geçerken Adayı "kur-
tarmak" gibi sözler ettiydi. Oysa bu sözlerin ardında Kıbrıs'ın
bağımsızlık ve egemenlik haklarını çiğnemek, Adayı Yunanistan'a
katmak amaçları vardı.

Başta Sovyetler Birliği olmak üzere, bütün sosyalist ülkeler, dünya demokratik kamuoyu, Türkiye Komünist Partisi, Yunanistan Komünist Partisi, Kıbrıs Emekçi Halkın İlerici Partisi-AKEL emperyalistlerin, faşistlerin bu saldırısına kesinlikle karşı çıktılar.

Burada Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin aldığı kararlar özel bir önem taşır. Bu kararlar Kıbrıs'ın iç işlerine dışardan karışmaları önlemenin barışçı yollarını gösteriyor. Sovyetler Birliği Güvenlik Konseyinde bu kararların alınmasında büyük bir rol oynadı.

Bu koşullarda karagün dostumuz Sovyetler Birliği ile daha yakın, daha içten ilişkiler kurmak, hem ulusal menfaatlerimiz, hem de bölgede barış ve güvenliğin yeniden güçlenmesi bakımından bir zorunluktur.

Amerikan emperyalizmi, NATO ve Yunan faşist cuntasının Kıbrıs'ta yaptığı hükümet devirmesini bir oldu bittiye getirmek için her türlü baskı ve manevralara başvurdular. Türkiye hükümeti başka bir tutum aldı. Türk ordusu Adaya çıkarma yaptı. Karşı çıkan Yunan cuntasına bağlı birliklerle Türk birlikleri arasında savaş başladı.

Türk hükümeti, açıklamasında: "Adaya savaş ve kan götürmediğini", yasal hükümeti geri getirmek istediğini belirtti. Gerici çevrelerin, militarist klığın bu sözlerle uyacaklarını gösteren hiç bir garanti yoktur.

Türkiye hükümeti, Güvenlik Kurulunda alınan kararların Cenevre Konferansında kabul edilmesi için kesin davranmalıdır. Çünkü bu kararlar hükümetin yapmış olduğu açıklamaya uymaktadır. Türkiye Komünist Partisi, hükümetin ilk yaptığı açıklamasıyla verdiği sözü tutmasını istiyor.

Türkiye'de de "kurtarmak" sözleri ile Adanın bir kısmına oturmak isteyen gerici çevreler vardır.. Bunlar şovenizm duyguları-

na körüklüyorlar.

Türkiye Komünist Partisi öteden beri Kıbrıs Cumhuriyeti'nin toprak bütünlüğüne, ulusal bağımsızlığına, ne biçimde ve kimden gelirse gelsin yapılacak saldırıya, "Enosis"e karşı çıkmış ve çıkmaktadır. Adada savaş tamamiyle durdurulmalıdır. Cenevre konferansının başarı ile sonuçlanması için çalışılmalıdır.

Olayların süreci şu gerçeği bir kez daha doğruluyor: NATO harp, kışkırtıcılık, saldırganlık ocağıdır. Bugünkü çıban başını koparan Amerikan emperyalizmi ve NATO'dur. NATO sık sık Türkiye'yi harpçi serüvenlere, ekonomik yıkımlara sürüklemiştir. NATO'dan çıkmak, ikili anlaşmaları yırtmak, NATO'nun, Amerika'nın topraklarımızdaki üslerini kaldırmak ve ilk adım olarak bu üslere girmek, onları kontrol altına almak zorunluktur.

Türkiye Komünist Partisi Kıbrıs Cumhuriyeti'ne karşı yapılan bütün askersel karışmaların durdurulması ve Adada Yunan cuntasının yaptığı hükümet devirmesinden önceki durumun geri getirilmesinde ayak diriyor.

Türkiye halkının, Yunan halkının, Kıbrıs halkının ortak can düşmanı emperyalizmdir, NATO'dur. Halkımız, işçi sınıfı, bütün yurtseverler, Yunan ve Kıbrıs halkları ile yanyana ulusal bağımsızlık ve kurtuluş için emperyalizme ve NATO'ya karşı, sıkı yönetimlere ve demokratik hakların ayaklar altına alınmasına karşı savaşmalıdır.

20-25.7.1974

TÜRKİYE KOMUNIST PARTISI

MERKEZ KOMİTESİ

ORDUYA ÇAĞRI

Silâhlı kuvvetlerimiz 20 Temmuzdan beri Kıbrıs'ta çarpışıyor. Kan döküyor. Kurban veriyor. Oysa hükümet çevreleri Kıbrıs'a barış ve özgürlük götürüleceğinden, Adanın bağımsızlık ve toprak bütünlüğüne saygı gösterileceğinden söz etmişlerdi. Kıbrıs'a barış ve özgürlük değil, harp ve yıkım götürüldü. Amerikan emperyalizmi, NATO'daki egemen çevreler, Kıbrıs'ı bölmek ve NATO üssü haline getirmek plânını hükümet, Genel Kurmay Başkanı Sancar'ın emrindeki militarist klik eliyle uygulamak istiyorlar. Halka ekmek, özgürlük veremiyenler omuzuna silâh verip harp serüvenlerine sürüklüyorlar. Sıkıyönetimle sömürü ve talan düzenini sağlama bağlamaya, istilâci hedeflerle halkın anti-emperyalist kurtuluş hareketini bastırmaya, onu hedefinden şaşırtmaya çalışıyorlar.

Asker, üniformalı halk çocuğudur. Köylüdür, işçidir, emekçidir. Halkımızın emperyalizme, NATO'ya karşı kurtuluş savaşı onların da savaşıdır. Gerçek düşmanlar askeri Kıbrıs'a gönderenler, militaristler, Amerikan emperyalizmi ve NATO'culardır. NATO'dan çıkmak, ikili anlaşmaları yırtmak, topraklarımızdaki Amerikan ve NATO üslerini kaldırmak ordudaki yurtseverlerin de başlıca hedefidir.

Yurtsever subaylar, erler Amerikan emperyalizminin, NATO'nun harp ve kışkırtma plânları uğruna Kıbrıs'ta kan dökmeyin !

Mehmetçik memlekete dön !

14.8.1974

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ

MERKEZ KOMİTESİ

KIBRIS OLAYLARI

- Atina'daki faşist cuntaya bağlı Yunanistanlı subayların Makarios hükümetini askeri bir darbeye devirmeye girişmelerinden sonra 20 Temmuzda Türk ordusu Adaya çıkarma yaptı. Yunan cuntasına bağlı birliklerle Türk birlikleri arasında savaş başladı. Kıbrıs'a yapılan bu askeri harekâtla ilgili bir açıklama yapan Başbakan Ecevit "Türkiye saldırgan değildir. Biz, Adaya kan değil barış götürüyoruz. Amacımız, Kıbrıs'ta yapılan kanlı hükümet darbesinden sonra meydana gelen durumun çözümlenmesidir dedi. Çıkarma ile birlikte 14 ilde sıkıyönetim ilân edildi.

- Türk birlikleriyle Yunan cuntasına bağlı birlikler arasında başlayan savaştan sonra meydana gelen durumu görüşmek üzere toplanan Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi 20 Temmuzda Kıbrıs'la ilgili bir karar tasarısı kabul etti. Kıbrıs sorununun barışçıl yollardan, görüşmeler yoluyla çözümlenmesi için Sovyetler Birliği'nin yaptığı iki teklif temel alınarak hazırlanan Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 7 maddeden oluşan karar tasarısında, Kıbrıs'ta ateş-kesin derhal uygulanması, çarpışmalara son verilmesi, Adadaki bütün yabancı silâhlı kuvvetlerin geri çekilmesi ve Türkiye, Yunanistan ve İngiltere'nin derhal görüşmelere başlaması öngörülmüyor. (TKP'nin bu konudaki görüşünü birinci sayfada yayınladığımız çağrıda bulacaksınız).

- 22 Temmuzda savaşa katılan taraflar Güvenlik Konseyinin ateş-kes kararını kabul ettiklerini bildirerek Türkiye, Yunanistan ve İngiltere arasında yapılacak olan görüşmelere katılacaklarını açıkladılar. Bu görüşmelere Kıbrıs'taki Türk ve Rum topluluklarının temsilcileri çağırılmadı.

- Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin çağrısı üzerine uygulanan ateş-kes kararı çiğnenerek Adada durum daha da gerginleşti. NATO'cu emperyalist çevrelerin, Amerika'nın kışkırtması sonucunda Yunan faşist cuntası Türk sınırlarına asker yağmaya başladı. Türk militaristleri gericileri harp psikozunu alabildiğine körüklüyerek kamuoyunu, halkımızı hemen çözüm bekleyen sorunlarından uzak tutmak istiyorlardı. Memlekette karaborsacılık, yolsuzluklar aldı yürüdü. Vurgunculara yeni sömürü alanları açıldı. Enflasyon alabildiğine hızlandı. Yalnız Kıbrıs savaşı sırasında dolaşımdaki para 9 milyar arttı. Kıbrıs'ta kanlı darbeye kalan faşist Yunan cuntası yenildi, dağıldı. Eski başbakanlardan Karamanlis tekrar göreve getirildi. Sivil hükümet ülkede genel af ilân etti. Saldırgan NATO'nun askeri örgütünden çekilme kararı aldı. Kıbrıs'ta, yasal Makarios hükümetine karşı girilen kanlı darbeden sonra kendisini Cumhurbaşkanı ilân eden faşist Samson istifa etmek zorunda kaldı. Meclis başkanı Kleridis vekâletten Cumhurbaşkanlığına getirildi.

- 25 Temmuzda Cenevre'de Türkiye, Yunanistan ve İngiltere arasında görüşmelere başlandı. Üç garantör devletin dışişleri bakanları düzeyinde yapılan görüşmelerde Türkiye ve Yunanistan dışişleri bakanları ateş-kesin çiğnendiğini ileri sürerek, ateş-kesin titizlikle uygulanmasını istediler. Yunanistan dışişleri bakanı Mavros Türkiye'nin Adaya çıkarma yapmaya devam ettiğini belirterek, Kıbrıs'ta bulunan yabancı askerlerin derhal çekilmesini istedi. Türkiye'nin görüşünü açıklayan dışişleri bakanı Turan Güneş ise, Kıbrıs'ta federal bir devlet çerçevesinde kantonlar kurulmasını istedi. Türkiye, Yunanistan ve İngiltere dışişleri bakanları arasında başlayan görüşmeler 30 Temmuzda "Cenevre deklarasyonu" adı altında bir belgenin imzalanmasıyla sona erdi.

Bu belgeye göre, Adadaki Türk ve Rum askerleri bulundukları yerlerde kalacak, taraflar arasında meydana getirilecek tampon bölgelere BMT birlikleri yerleştirilecekti. Konferansın ikinci safhası 8 Ağustosda başlayacak ve bu defa görüşmelere Kıbrıs'ta Türk ve Rum topluluklarının temsilcileri de katılacaktı. Imzalanan belgede Adadaki askeri birliklerin çekilmesi konusunda açıklık getirilmediği gibi, Güvenlik Konseyinin kararlarına uygun olarak bütün yabancı askerlerin kayıtsız şartsız çekilmesi, Kıbrıs'ın bağımsızlığı ve toprak bütünlüğünün sağlanması görüşleri yer almamaktadır. Türkiye'nin ortaya attığı "Federatif Cumhuriyet" teklifi ise Adanın taksimi demektir. Bu görüş, Amerikan emperyalistlerinin yıllardır Kıbrıs'ı bir NATO üssü haline getirmek için plânladıkları oyunların bir parçasıdır.

- Sovyet hükümetinin 28 Temmuzda Kıbrıs konusunda yayınladığı bildirisinde şöyle denmektedir: "Bağımsız Kıbrıs devletinin varlığını saldırıyla, askeri darbeyle ortadan kaldırmak isteyenler, şimdi de çeşitli politik manevralarla bu hedeflerine ulaşmak istiyorlar. NATO'cular Adayı bölmeye veya ileride bölünmesini sağlayacak olanaklar yaratmak istiyorlar. Biz Güvenlik Konseyinin kararlarının titizlikle uygulanmasını, tüm yabancı silâhlı kuvvetlerin Adadan çekilmesini istiyoruz." Sovyetler Birliği ayrıca İngiltere, Yunanistan ve Türkiye hükümetlerine birer nota göndererek Adanın bağımsızlığının ve toprak bütünlüğünün sağlanmasını istedi.

- 8 Ağustosda Cenevre'de Türkiye, Yunanistan, İngiltere ve Adadaki Rum ve Türk temsilcileri arasında 2. Kıbrıs görüşmeleri başladı. NATO'nun Adadaki Yunan subayları eliyle yaptığı faşist darbe teşebbüsünü önlemek ve Kıbrıs'ın bağımsızlığını ve toprak

bütünlüğünü sağlamak gerekçesiyle Adaya askeri çıkarma yapan Türk hükümeti, militarist kligin baskısı altında birliklerini geri çekmiyeceğini bildirdi ve coğrafi temele dayanan federatif formülle, Adanın bölünmesi tezini savundu. Amerika'nın, CIA'nin, NATO'nun desteğiyle militarist klik harp psikozunu alabildiğine körüklemeye başladı. Türkiye dışişleri bakanı Turan Güneş, 2.Kıbrıs görüşmeleriyle ilgili olarak yaptığı açıklamada "kanton" bölgelerinden oluşan "federatif" formülünün kabul edilmediği takdirde Türk heyetinin görüşmelere katılmıyacağını söyledi. Yunan dışişleri bakanı Mavros ise, Güvenlik Konseyinin kararının uygulanmasını savundu. Türk birliklerinin Adayı terketmesini, çatışmalara son verilmesini, esirlerin serbest bırakılmasını istedi. Böylece Cenevre 2.Kıbrıs görüşmelerinde de bir anlaşmaya varılamaması, Adada durumu daha da gerginleştirdi.

- Konferans dağılır dağılmaz 14 Ağustosta Türk birlikleri Kıbrıs'a ikinci kez saldırıya geçtiler. Türk ordusunun Adaya çıkarma yapmasını faşist cunta darbesine karşı bir hareket olarak nitelendiren başbakan Ecevit bu harekâtı da bir barış harekâtı olarak tanımlamaya çalıştı. Adayı parçalamak, Amerikan emperyalizminin harpçi plânlarını gerçekleştirmek isteyen militarist kligin baskısıyla başlayan yeni çarpışmalar kısa bir sürede yeni toprak işgal etme hedefinin güdüldüğünü ortaya koydu.

- Türk silâhlı kuvvetlerinin Adada tekrar saldırıya geçmeleri dünya demokratik kamuoyunca olduğu gibi yabancı ülkelerde çalışan işçilerimizin kurdukları örgütler, TKP, ilerici örgütler tarafından tepkiyle karşılandı.

- Batı Berlin'de Türk ve Yunan örgütleri "Bağımsız Türkiye"

için bir yürüyüş düzenlediler. Batı Berlin Türk Toplumcular Ocağı'nın bu konuda yayınladığı bildiride, "Amerikan emperyalizmi ve NATO'nun senelerden beri güttüğü politikanın hedefi, Adayı NATO'nun bir üssü haline getirmektir. Kıbrıs'ta dökülen kan ancak emperyalizmin çıkarlarına hizmet eder. Bütün anti-emperyalist güçler Kıbrıs'ın bağımsızlığına ve toprak bütünlüğüne karşı yönelen saldırılara karşı çıkmalıdır" dendi.

- Londra'da Türkiyeli ve Kıbrıslı işçilerin düzenledikleri bir kapalı salon mitinginden sonra Başbakan Ecevit'e bir mektup gönderilmiştir. Mektupta "Kıbrıs'ın bağımsızlığına ve toprak bütünlüğüne saygı gösterilmelidir, Adada hiçbir toprak parçası Türkiye'ye katılmamalıdır" denmektedir.

- Belçika'da Türkiyeli ve Yunanistanlı işçiler bir miting düzenliyerek, Kıbrıs konusunda emperyalistlerin-NATO'cuların tutumunu sert bir dille yermişlerdir. Bu konuda yayınlanan bildiride şöyle deniyor: "Kıbrıs'ta çarpışmaların tekrar başlamasının baş suçlusu, Cenevre görüşmelerini çeşitli oyunlarıyla çıkmaza sokan NATO ve emperyalizmdir. Türk hükümeti, federasyon ve kanton teziyle, NATO'nun, Adayı bölme ve üs haline getirme politikasının aleti olmuştur. Adanın taksimi ne Türkiye'nin ne de bölge halkının yararınadır. Kıbrıs'ta saldırıya derhal son verilmelidir. 20 Temmuz tarihli Güvenlik Konseyinin kararı uygulanmalıdır. Ordu birlikleri bütün yabancı askerlerle birlikte Kıbrıs'tan çekilmelidir."